

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL UAB „BALTIC PETROLEUM“ VEIKSMŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 8 STRAIPSNIO 1 DALIES IR 9 STRAIPSNIO 2 DALIES REIKALAVIMAMS TYRIMO NUTRAUKIMO

2014 m. sausio 30 d. Nr. 1S-13/2014
Vilnius

Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba (toliau – Konkurencijos taryba) 2014 m. sausio 30 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl UAB „Baltic Petroleum“ (kodas 111703588) veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo (toliau – Konkurencijos įstatymas) 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimams tyrimo nutraukimo.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė:

(1) Tyrimas pradėtas Konkurencijos tarybos 2012 m. spalio 31 d. nutarimu Konkurencijos tarybos iniciatyva, atsižvelgus į Konkurencijos tarybos turimus duomenis apie 2001 m. – 2003 m. tarp AB „Lietuvos kuras“ ir UAB „Baltic Petroleum“ sudarytus sandorius ir degalinių valdytojų pasikeitimus¹.

(2) Tyrimas buvo pratęstas Konkurencijos tarybos 2013 m. kovo 25 d. nutarimu Nr. 1S – 41, 2013 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 1S – 79, 2013 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. 1S – 129 ir 2013 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 1S – 181².

1. Su BAB „Lietuvos kuras“ ir UAB „Baltic Petroleum“ sudaryta 2003 m. gegužės 8 d. Turto nuomos sutartimi susijusios aplinkybės

(3) Konkurencijos taryba nustatė, kad BAB „Lietuvos kuras“ ir UAB „Baltic Petroleum“ 2003 m. gegužės 8 d. sudarė terminuotą Turto nuomos sutartį Nr. 24 – 1/68 (toliau – Turto nuomos sutartis)³. Turto nuomos sutartis įsigaliojo nuo jos pasirašymo dienos ir galiojo iki nuomos laikotarpio pabaigos. Nuomos laikotarpis pagal šią sutartį buvo lygus 20 metų⁴.

(4) Turto nuomos sutartis buvo sudaryta įgyvendinant BAB „Lietuvos kuras“ 2002 m. lapkričio mėn. sanavimo⁵ projekto (toliau – Sanavimo projektas)⁶ nuostatą: „*numatomos eksploatuoti degalinės bus išnuomojamos UAB „Baltic Petroleum“, kuris turi teisę jas savo vardu*

¹ Bylos 1 tomas, 1-3 lapai.

² Bylos 1 tomas, 4-8 lapai.

³ Turto nuomos sutarties sudedamąją dalimi yra šie priedai: Priedas Nr. 1 - nuomojamų degalinių su jomis priklausančia įranga sąrašas ir Priedas Nr. 2 – buhalterinė pažyma apie išnuomotų degalinių vertę. Bylos 2 tomas, 88-96 lapai.

⁴ Bylos 2 tomas, 88 lapas.

⁵ Įmonės sanavimas – tai su valstybės ar trečiųjų asmenų finansine garantija įmonei taikomos administracinės, ekonominės ir finansinės priemonės siekiant išvengti jos bankrutavimo. Įmonės bankroto bylos nagrinėjimo metu nesudarius ar teismui nepatvirtinus taikos sutarties arba įmonės ar jos veiklos reorganizavimo projekto, įmonei gali būti taikomas sanavimas. Teismas, numatęs galimybę taikyti įmonei sanavimo priemones, gali viešai skelbti konkursą dėl juridinių ir fizinių asmenų dalyvavimo šios įmonės sanavimo procese. Įmonę sanuoja valstybinis sanavimo organas arba sanavimo konkursą pagal pateiktą projektą laimėjusieji fiziniai ar juridiniai asmenys. (Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo 22 straipsnis).

⁶ Naujos sanavimo projekto redakcijos buvo priimtos 2003 m. lapkričio mėn. (toliau – 2003 m. Sanavimo projekto redakcija), ir 2007 m. rugsėjo mėn. (toliau – 2007 m. Sanavimo projekto redakcija). Nutarime duodama nuoroda į 2002 m. Sanavimo projekto redakciją, jei nenurodoma kitaip.

*eksploatuoti arba subnuomuoti kitoms įmonėms, turinčioms gerai žinomą prekinį ženklą ir gerą įvaizdį*⁷. Vadovaujantis Turto nuomos sutartimi, BAB „Lietuvos kuras“ perdavė UAB „Baltic Petroleum“ naudotis ir valdyti jai nuosavybės teise priklausiusias 68 degalines su joms priklausančia įranga, o UAB „Baltic Petroleum“ įsipareigojo už naudojimąsi perduotu turtu sutartyje numatytais sąlygomis ir terminais mokėti nustatytą nuomos mokestį⁸. Remiantis Turto nuomos sutarties 2.1 punktu, BAB „Lietuvos kuras“ iki 2003 m. rugpjūčio 1 d. pagal perdavimo – priėmimo aktus įsipareigojo perduoti nuomojamą turtą UAB „Baltic Petroleum“⁹.

(5) Sanavimo projektas buvo patvirtintas Vilniaus apygardos teismo 2003 m. balandžio 30 d. nutartimi iki 2023 m.¹⁰. BAB „Lietuvos kuras“ sanuotoju buvo UAB „Baltic Petroleum“.

(6) 2007 m. Sanavimo projekto redakcijos XII dalis buvo papildyta sąlyga, kuri nustato, kad sanavimas laikomas baigtu, jeigu sanuotojas tampa vieninteliu įmonės kreditoriumi ir yra gautas raštiškas sanuotojo prašymas baigti įmonės sanavimą¹¹. Remiantis VĮ „Registrų centras“ duomenimis, BAB „Lietuvos kuras“ sanavimo procedūra baigta 2008 m. gruodžio 12 d.¹², UAB „Baltic Petroleum“ tapus pagrindiniu BAB „Lietuvos kuras“ kreditoriumi bei atsiskaičius su kitais kreditoriais¹³. Atsižvelgiant į tai, kad pasibaigus sanavimo procedūrai, nuosavybės teisė į BAB „Lietuvos kuras“ akcijas bei turtą perduota sanuotojui – UAB „Baltic Petroleum“¹⁴, Turto nuomos sutartis neteko galios.

(7) Konkurencijos taryba nustatė, kad po sudarytos Turto nuomos sutarties UAB „Baltic Petroleum“ pradėjo eksploatuoti, degalines, esančias Nidos – Smiltynės pl. 6, Nidoje, Šiaulių pl. 12, Telšiuose, Vilniaus g. 72, Joniškyje, Valantiškio k., Biržų raj., Velžio kelias 74, Panevėžyje, Chemijos g. 6, Kaune, Taikos pr. 120, Kaune, Kuršių g. 13, Kaune ir Vasaros g. 15, Marijampolėje. Šių degalinių iki Turto nuomos sutarties sudarymo UAB „Baltic Petroleum“ neeksplloatavo¹⁵, kadangi jas nuomos su AB „Lietuvos kuras“ sutarčių pagrindu atitinkamai eksploatavo kiti ūkio subjektai, t. y. UAB „Stateta“, E. Blažausko IĮ, UAB „Lukoil Baltija“ Servisas, UAB „Lariteksas“, UAB „Pakrijas“ ir UAB „Tractum“¹⁶. Degalinė, esanti Velžio kelias 74, Panevėžyje, prieš jos perdavimą UAB „Baltic Petroleum“ eksploatacijai Turto nuomos sutartimi, buvo užkonservuota ir neeksplloatuojama¹⁷.

(8) Pastebėtina, kad degalinės, esančios Vilniaus g. 72, Joniškyje ir Kuršių g. 13, Kaune, buvo išnuomos UAB „Baltic Petroleum“ neveikiančios ir yra užkonservuotos iki šiol¹⁸.

(9) Apibendrinus nutarimo (7) ir (8) pastraipose nurodytas aplinkybes, susijusias su įvairių degalinių valdymo teisių ir valdytojų pasikeitimais, kaip galimas koncentracijos įgyvendinimas nepranešus ir negavus Konkurencijos tarybos leidimo, nagrinėjamas šių degalinių (toliau – Degalinės) kontrolės įgijimas: degalinių, esančių Nidos – Smiltynės pl. 6, Nidoje, Šiaulių pl. 12, Telšiuose, Valantiškio k., Biržų raj., Velžio kelias 74, Panevėžyje, Chemijos g. 6, Kaune, Taikos pr. 120, Kaune ir Vasaros g. 15, Marijampolėje.

2. Degalinių ir UAB „Baltic Petroleum“ bendrosios pajamos

(10) Remiantis Turto nuomos sutartimi, BAB „Lietuvos kuras“ nuosavybės teise priklausiusios Degalinės buvo perduotos eksploatuoti UAB „Baltic Petroleum“.

⁷ Bylos 2 tomas, 41-42 lapai. Sanavimo projekto, įvadinės dalies, IV skyrius.

⁸ Bylos 2 tomas, 88 lapas.

⁹ Bylos 2 tomas, 88 lapas.

¹⁰ Bylos 2 tomas, 41 lapas.

¹¹ Bylos 2 tomas, 108 lapas. 2007 m. Sanavimo projekto redakcijos, projektinės dalies, XII skyrius.

¹² Bylos 5 tomas, 47 lapas.

¹³ Bylos 2 tomas, 169-172 lapai.

¹⁴ Nustatyta, kad pasibaigus BAB „Lietuvos kuras“ sanavimo procedūrai, UAB „Baltic Petroleum“ nuosavybėn perėjo 69 BAB „Lietuvos kuras“ nuosavybės teise priklausančios degalinės. Bylos 2 tomas, 141-143 lapai.

¹⁵ Bylos 3 tomas, 162 lapas.

¹⁶ Bylos 4 tomas, 52, 54, 56, 57, 60, 62, 64, lapai. 5 tomas, 13,16, 24 lapai.

¹⁷ Bylos 3 tomas, 162 lapas.

¹⁸ Bylos 3 tomas, 162 lapas.

(11) Konkurencijos taryba nustatė, kad UAB „Baltic Petroleum“ ir Degalinių suminės bendrosios pajamos paskutiniaisiais prieš perdavimą UAB „Baltic Petroleum“ eksploatacijai Turto nuomos sutartimi metais (t. y. 2002 m. pajamos) buvo didesnės negu trisdešimt milijonų litų, tačiau neviršijo šiuo metu galiojančioje Konkurencijos įstatymo redakcijoje numatytos penkiasdešimt milijonų litų ribos¹⁹.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a:

(12) Turto nuomos sutarties sudarymo metu galiojusios Konkurencijos įstatymo redakcijos 10 straipsnio 1 dalyje buvo nurodyta, kad apie numatomą vykdyti koncentraciją privaloma pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti leidimą, jeigu koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos paskutiniaisiais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu trisdešimt milijonų litų ir jeigu kiekvieno mažiausiai iš dviejų koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrosios pajamos paskutiniaisiais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu penki milijonai litų.

(13) Šiuo metu galiojančios Konkurencijos įstatymo redakcijos 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta pareiga ūkio subjektams apie numatomą įvykdyti koncentraciją pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti leidimą, kai koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos paskutiniaisiais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu penkiasdešimt milijonų litų ir jeigu kiekvieno mažiausiai iš dviejų koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrosios pajamos paskutiniaisiais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu penki milijonai litų.

(14) Pastebėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs²⁰, kad „*teisės teorijoje neabejojama, jog teisinio reguliavimo srityje galioja taisyklė lex retro non agit, t. y. teisės aktas neturi atgalinio veikimo galios*“, tačiau taip pat yra nurodęs, kad „*išimtis daroma tada, kai <...> administracinėje teisėje <...> sušvelninama atsakomybė*“.

(15) Atsižvelgiant į pasikeitusį koncentracijos priežiūros teisinį reguliavimą, teigtina, kad šiuo metu galiojančios Konkurencijos įstatymo redakcijos 8 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta nuostata švelnina ūkio subjekto atsakomybę, todėl ji taikoma atgaline tvarka²¹.

(16) Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad pranešti apie koncentraciją ir gauti Konkurencijos tarybos leidimą privaloma, jeigu atitinkami sandoriai ar kitokie ūkio subjektų veiksmai yra laikytini koncentracija Konkurencijos įstatymo prasme ir yra viršijamos nustatytos koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrųjų pajamų ribos.

(17) Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje yra nustatyta, jog pranešimas apie koncentraciją turi būti pateiktas Konkurencijos tarybai iki koncentracijos įgyvendinimo (analogiška nuostata buvo įtvirtinta ir ankstesnės Konkurencijos įstatymo redakcijos 11 straipsnio 2 dalyje). Kaip matyti iš Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 1 dalies (anksčiau 41 straipsnio 1 dalis) už šios pareigos nevykdymą ūkio subjektams gali būti taikoma atsakomybė ir skiriama bauda.

(18) Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) yra konstatavęs, jog tam, kad būtų taikoma Konkurencijos įstatyme numatyta atsakomybė už koncentracijos vykdymą apie tai nepranešus ir negavus Konkurencijos tarybos leidimo, turi būti nustatytos trys sąlygos: 1) konkrečiais ūkio subjekto (ūkio subjektų) veiksmais įgyvendinta koncentracija; 2) koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos paskutiniaisiais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu Konkurencijos įstatyme numatytos ribos; 3) pranešimas apie koncentraciją

¹⁹ Tyrimo metu nebuvo objektyvių galimybių nustatyti duomenų apie degalinės, esančios Taikos pr. 120, Kaune, bendrąsias pajamas 2002 m. Bylos 2 tomas, 19 lapas. Bylos 5 tomas, 9, 9a-10, 13, 16, 24, 38-44 lapai. Bylos 6 tomas, 6-8, 10 lapai.

²⁰ Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1998 m. kovo 25 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. liepos 18 d. nutarimo Nr. 777 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. vasario 3 d. nutarimo Nr. 77 „Dėl kainodaros reguliavimo“ dalinio pakeitimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, susijusių su šiluminės energijos, elektros energijos bei gamtinių dujų kainų nustatymu, dalinio pakeitimo bei pripažinimo netekusiais galios“ atitikimo Lietuvos Respublikos įstatymui „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos“.

²¹ Žr. 2012 m. liepos 20 d. Konkurencijos tarybos nutarimą Nr. 1S-104 „Dėl UAB SAULĖGRAŽŲ VAISTINĖ ir UAB „Gintarinė vaistinė“ veiksmų vykdant koncentraciją atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo reikalavimams tyrimo nutraukimo“.

Konkurencijos tarybai nebuvo pateiktas iki koncentracijos įgyvendinimo²².

3. Dėl Degalinių ir UAB „Baltic Petroleum“ bendrųjų pajamų

(19) Vertinant, ar UAB „Baltic Petroleum“ galimai įgyvendinta koncentracija viršija koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrųjų pajamų kriterijų, nustatytą Konkurencijos įstatyme, pažymėtina, kad išigijamo ūkio subjekto turto ar jo dalies bendrosios pajamos turi būti apskaičiuojamos vadovaujantis Konkurencijos tarybos 2000 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 45 patvirtintos Pranešimo apie koncentraciją pateikimo, nagrinėjimo ir bendrųjų pajamų apskaičiavimo tvarkos (toliau – Koncentracijų nagrinėjimo tvarka) 19 ir 20 punktais. Vadovaujantis Koncentracijų nagrinėjimo tvarkos 6.1.1 punktu, tais atvejais, kai suteikiama teisė naudoti turto dalį, kuri gali būti laikoma savarankiškos ūkinės veiklos vienetu ir kuriai aiškiai priskiriama tam tikra apyvarta atitinkamoje rinkoje, koncentracijoje dalyvaujančiais ūkio subjektais yra laikomi išigijantis ūkio subjektas ir išigijamo ūkio subjekto dalis.

(20) Pagal Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalį (anksčiau 10 straipsnio 1 dalis), koncentracijoje dalyvaujančių asmenų bendrosios pajamos skaičiuojamos už paskutinius prieš koncentracijos įgyvendinimą ūkinius metus.

(21) Nagrinėjamu atveju atsižvelgiant į tai, jog UAB „Baltic Petroleum“ įgijo teisę eksploatuoti Degalines sudarius 2003 m. gegužės 8 d. Turto nuomos sutartį, bei tai, jog iki 2003 m. rugpjūčio 1 d. pagal perdavimo – priėmimo aktus nuomojamos Degalinės turėjo būti perduotos UAB „Baltic Petroleum“ eksploatacijai, laikytina, kad UAB „Baltic Petroleum“ Degalinėse galimą koncentraciją įgyvendino 2003 m.

(22) Pagal Koncentracijų nagrinėjimo tvarkos 6.1. punktą, nagrinėjamu atveju galimoje koncentracijoje dalyvaujančiais asmenimis laikomi UAB „Baltic Petroleum“ ir BAB „Lietuvos kuras“ turto dalis – nuosavybės teise priklausiusios Degalinės.

(23) Konkurencijos taryba nustatė, jog net ir tuo atveju, jei visų 7 Degalinių perdavimas UAB „Baltic Petroleum“ eksploatacijai būtų laikomas viena koncentracija, Degalinių ir UAB „Baltic Petroleum“ suminės bendrosios pajamos 2002 m. viršijo trisdešimt milijonų litų, tačiau buvo mažesnės nei penkiasdešimt milijonų litų.

(24) Atsižvelgiant į išdėstytą, darytina išvada, kad nagrinėjama galima koncentracija netenkina vieno iš kriterijų, kada yra privaloma pranešti apie koncentraciją ir gauti Konkurencijos tarybos leidimą, t. y. netenkinamas koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminių bendrųjų pajamų dydžio kriterijus.

(25) Remiantis aukščiau išdėstytomis aplinkybėmis, nėra pagrindo konstatuoti, kad UAB „Baltic Petroleum“ Turto nuomos sutartimi įgydama teisę valdyti Degalines pažeidė šiuo metu galiojančios Konkurencijos įstatymo redakcijos reikalavimus.

(26) Šios aplinkybės sudaro pagrindą nutraukti tyrimą dėl nagrinėtų UAB „Baltic Petroleum“ veiksmų nenustačius pažeidimo.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 1 punktu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a:

Tyrimą dėl UAB „Baltic Petroleum“ veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimams nutraukti.

Nutarimas per 20 dienų nuo jo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Pirmininkas

Šarūnas Keserauskas

²² LVAT 2012 m. kovo 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1668/2012, AB „City Service“ prieš Konkurencijos tarybą.